

בס"ד. ש"פ קרח, ג' תמוז, ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

ויקה קרח וגו', ואיתא במדרשי חז"ל² (והובא בפרש"י) שחלק גם על מצות ציצית, באמרו שטלית שכולה תכלת פטורה מציצית, שהרי אפשר טלית של מין אחר, חוט אחד של תכלת פוטרה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה (בתמי'). ומבואר בלקו"ת³ ענין מחלוקת קרח, והשייכות של המחלוקת שחלק על כהונת אהרן למה שחלק ג"כ על מצות ציצית. דהנה, לעתיד יהיו הלויים כהנים⁴, כי אז יתעלה בחי' הגבורות, ויהיו הגבורות עיקר, והחסדים יהיו טפלים להם⁵, ולכן רצה קרח לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר, כי קרח הי' לוי, ולויים הם מבחי' הגבורות, ולכן חלק על כהונת אהרן, שענין הכהונה הוא בחי' החסד, כידוע שכהן הוא איש החסד⁶. וזהו גם מה שטען שטלית שכולה תכלת צ"ל פטורה מציצית, כי, תכלת הוא בחי' גבורה, וא"צ לחוטיין, שהם המשכות מבחי' החסד, ואף חוטי התכלת הוא כענין אור החסד בכלי הגבורה, כי החוט זהו ההמשכה כו' [ומסיים בלקו"ת⁷, שבאמת שגה ברואה⁸, כי הנהגה זו (שהגבורות עיקר) אי אפשר להיות כי אם אחר שלימות הבירורים, שאז גם היצה"ר שמבחי' גבורה יתהפך להיות טוב מאד⁹, משא"כ עכשיו, מהגבורות יש יניקה לחיצוניים, ולכן החסדים הם עיקר, והגבורות צ"ל טפלים לגבי החסדים]. ונוסף לכך שבגלל היותו מבחי' הגבורות טען שאי"צ לחוטיין שהם המשכות מבחי' חסד, חלק על כללות הענין דחוטי ציצית, שהם רק המשכה מצומצמת לגבי הטלית, כמבואר בלקו"ת¹⁰ בענין מש"נ בלויים והעבירו תערי¹¹, דמפני שהלויים הם מבחי' הגבורות, לכן צריך שלא יצא מהם ההמשכה עוד בבחי' שערות וצמצומים, ולכן אמר שאין נצרך כלל לבחי' שערות וחוטי ציצית [ועל זה השיב לו משה, שכך היא המדה, שכדי להיות המשכה עליונה מלמעלה בגילוי למטה, אי אפשר כי אם ע"י חוטיין ושערות דוקא].

(6) זח"ג קמה, ב. תניא שם. ובכ"מ.

(7) שם, ג.

(8) ע"פ ישעי' כח, ז.

(9) ראה ב"ר פ"ט, ז.

(10) שם ריש ע"ב.

(11) בהעלותך ח, ז.

(1) ריש פרשתנו.

(2) תנחומא קרח ב.

(3) פרשתנו נד, סע"ב.

(4) כמ"ש בלקו"ת מהאריז"ל ביחזקאל (מד),

(טו) — לקו"ת שם. וראה תניא פ"ג.

(5) כמ"ש הרמ"ז פ' עקב (בדף רע"א

סע"א) — לקו"ת שם.

אמנם ע"פ הנ"ל שמחלוקת קרח היתה בגלל שרצה לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר, צריך להבין, למה חלק (לא רק על כהונת אהרן, שמבחי' החסדים, אלא גם) על משה שהי' מלך¹², הרי ענינו של המלך הוא בחי' הגבורה¹³. וגם צריך להבין בטענת קרח בנוגע לטלית שכולה תכלת, דלכאורה, הטענה שאין נצרך כלל לבחי' שערות וחוטי ציצית, יכולה להיות גם בנוגע לטלית שכולה לבן.

(ב) **ויובן** בהקדם המבואר במק"א¹⁴ בענין טענת קרח, כי כל העדה כולם קדושים גו' ומדוע תנשאו על קהל ה'¹⁵, שטענת קרח לא היתה בנוגע לענין הנשיאות סתם (ומה גם שהחמשים ומאתים איש שהשתתפו במחלוקת קרח היו בעצמם נשיאי עדה), אלא רק בנוגע להתנשאות בעניני קדושה, כמו ההתנשאות של אהרן, שעז"נ¹⁶ ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים, ועל זה היתה הטענה כי כל העדה כולם קדושים, ואין צורך בהתנשאות בקדושה גופא.

(ג) **ועפ"ז** יש לבאר מה שקרח חלק (לא רק על אהרן, שהוא בחי' החסדים, אלא גם) על משה, אף שהי' מלך, שענינו גבורה, כי המחלוקת של קרח על המלכות של משה לא היתה מצד עצם ענין ההתנשאות שבמלכות, התנשאות סתם, אלא מפני שבענין המלכות יש התנשאות בקדושה גופא, כמוכּן מזה שמושחין את המלך בשמן המשחה¹⁷, והרי משיחה בשמן המשחה קשורה עם ענין הקדושה, שלכן משחו את הכהנים, כלי המקדש וכו'. ולכן, אף שענין המלכות הוא מבחי' הגבורה, הרי מצד הקדושה שבענין המלכות הרי זה שייך לבחי' החסדים, ועל זה חלק קרח, מפני שרצה לעשות את הגבורות עיקר.

(ד) **ועפ"ז** יש לבאר גם מה שטענת קרח היתה דוקא בנוגע לטלית של תכלת, ולא של לבן, כי, חוט תכלת בציצית הוא בדוגמת התנשאות של קדושה (שדוקא על זה חלק קרח), משא"כ חוטי לבן בציצית הם בדוגמת התנשאות סתם (שעל זה הסכים גם קרח). דהנה, החילוק שבין תכלת ללבן הוא, שתכלת הוא דבר יקר ערך, שלכן היו הרמאים מחליפים תכלת בקלא אילן¹⁸ (וכמובא גם בפירש"י בביאור

15) פרשתנו טז, ג.

16) דברי הימים א כג, יג.

17) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ז.

18) ראה ב"מ סא, ב. ע"ז לט, א.

12) רמב"ם הל' בית הבחירה פ"ו הי"א.

13) ראה לקו"ת בלק עב, ב. ובכ"מ.

14) ראה לקו"ש ח"ב ע' 329. ח"ד ע'

1049. וראה גם בהשיחה שלפני המאמר ס"ב

(לקמן ע' 39 ואילך).

הטעם למש"נ בפ' ציצית¹⁹ אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לשאינה של בכור, אני הוא עתיד להבחין ולהפרע מן התולה קלא אילן בבגדו ואומר תכלת היא), ולא זו בלבד שהוא יקר ערך, אלא עוד זאת, שיש בו גם קדושה מיוחדת, כמובן מזה שהיו מכסים את כלי המשכן בבגד תכלת²⁰. משא"כ לבן אינו דבר יקר, וגם אין בו קדושה מיוחדת [וזהו גם הטעם²¹ שהתכלת אינו נוהג בזמן הזה, אלא רק לבן, כיון שהעולם אינו יכול לקבל את הקדושה המיוחדת שבענין התכלת, משא"כ הקדושה דלבן כו']. ומזה מובן, שציווי הקב"ה להטיל חוטי לבן בטלית אינו בגלל שיש איזו מעלה בחוטי לבן, דכשם שהטלית מצד עצמה אין בה מעלה מיוחדת, כך גם חוטי לבן (ציצית) אין בהם מעלה מיוחדת מצד עצמם, וכל זמן שהחוטים הם בפני עצמם (שלא הוטלו בהטלית), אין בהם מעלה מיוחדת, וכל ענין המצוה הוא להטיל חוטי לבן בהטלית. ולכן לא שייך לשאול שטלית שכולה לבן תפטור את עצמה, כי, מעלת חוטי לבן אינה מפני היותם בגוון לבן. אבל בנוגע לתכלת, ה' קרח סבור שהציווי להטיל פתיל תכלת בטלית הוא מצד המעלה המיוחדת שבענין התכלת, שיש בו יוקר וקדושה כו', ולכן טען שטלית שכולה תכלת, שיש בה כבר היוקר והקדושה כו', תפטור את עצמה, ולא תצטרך לפתיל תכלת שחוץ הימנה. וזהו גם מה שטען מדוע תתנשאו, היינו, שבנוגע להתנשאות שענינה קדושה, חוט תכלת, די בכך שכל העדה כולם קדושים, טלית שכולה תכלת, ואין צורך בהתנשאות של קדושה²².

ואל יטשנו, השי"ת זָעַל זיין מיט אונז און וועט זיין מיט אונז, היינו, שזהו גם לשון בקשה וגם לשון הבטחה כו'.

היא שהאור כפי שמאיר במוחין (אבותינו) יומשך ויתגלה גם במדות שלב (עמנו), שיעקר האדם הוא בחי' המדות, ומקשר זה עם ענינו של קרח שרצה שהגבורות יהיו העיקר, כי, קרח ראה את הגבורות כפי שהם בשרשם, למעלה מהחוסים, שלכן קדם הצמצום אל הגילוי, אבל האמת היא שכוונת הצמצום היא בשביל הגילוי. וכן הוא בענין המוחין והמדות, שצ"ל תחילה ההעלם שע"י מיצר הגרון, אבל הכוונה בזה היא שע"י יומשך במדות גם אור המוחין.

19) ס"פ שלח.
20) במדבר ד, ו ואילך.
21) פע"ח שער הציצית פ"ד"ה. וראה לקו"ת פרשתנו מה, ד. וראה גם אג"ק אדמו"ר מהורשי"ב ח"א ע' שנא ואילך. וש"נ.
22) ע"כ נמצא ברשימה שתח"י (המו"ל). ושם, שבסיום המאמר דובר אודות דברי כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב בג' תמוז (שחל ביום הש"ק זה) תרפ"ז (סה"ש תרפ"ז ע' 169). וש"נ, יהי ה' אלקינו עמנו* גו' אל יעזבנו

(* ולהעיר מד"ה יהי ה' אלקינו עמנו תשכ"ח (סה"מ תשכ"ח ע' רמו), שמבאר שאבותינו הם חו"ב שבנופש, כללות ענין המוחין, והבקשה